

КРИВОРІЗЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ — вищий навчальний заклад, що готував фахівців у галузі гірничої промисловості та народного господарства. Засн. 1922 у м. Кривий Ріг (нині Дніпроп. обл.) як вечір. робітн. технікум (від 1929 — інститут). Від 1931 — Криворіз. гірничоруд. інститут. Під час 2-ї світової війни евакуйовано у м. Нижній Тагіл (РФ). 1972 нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. Від 1994 — К. т. у. 2011 на базі Університету та низки ін. криворіз. ВНЗів, а також н.-д. установ, створ. [Криворізький національний університет](#).

К. т. у. був багатогалуз. центром освіти, науки і культури Кривбасу. Нині його вчені, працюючи в новоутвор. Криворіз. університеті, продовжують виконувати знач. об'єм наук. дослідж. з актуал. напрямів розвитку економіки України, зокрема удосконалення технології видобування руд підзем. і відкритим способами, розроблення методів повнішого видобування корис. компонентів під час збагачення рудної сировини, модернізації технологій і організації будівництва, оптимізації упр. і автоматизації вироб. процесів. Станом на 2010 у структурі Університету функціонували гірничоруд. інститут, 9 факультетів (гірн., 1980-98 був розділений на факультети підзем. і відкритої розробки родовищ корис. копалин; механіко-машинобуд., створ. 1964; буд., 1959; електротех., 1964; геол.-збагачувал., створ. 1947 як геол., 1960-77 — геол.-розв.; інформ. технологій, 2001; екон., 1998; металург., 2001; транспорт., 1993), 44 каф. (34 — випускаючих), Інгулец. гірничоруд. (Кривий Ріг), Криворіз. гірн., гірн.-електромех., індустр., автотранспорт. технікуми та політех. коледж, найбільша у Кривому Розі бібліотека (понад 1 млн прим.), унікал. геол.-мінералог. музей (див. [Криворізького національного університету Науково-дослідний геолого-мінералогічний музей](#)), центр довузів. підготовки та післядиплом. освіти, відділ міжнар. зв'язків, н.-д. частина. Були створ. 7 філій випускаючих кафедр на підприємствах і в організаціях Кривого Рогу — ВАТ «Констар», Криворіз. залізоруд. комбінат, ВАТ «Арселор Міттал Кривий Ріг», ВАТ

«Криворіжгаз», інститут «Механообрчормет», Укр. НДІ з безпеки праці й екології в гірничоруд. промисловості і металургії, Н.-д. гірничоруд. інститут, інститут «Кривбас-проект», «Спецавтоцентр»; 6 навч.-вироб. комплексів. Навч. процес забезпечували 48 д-рів н. і проф., 240 канд. н. (9 академік, 5 чл.-кор. Академії гірн. наук України, 3 засл. діячі н. і т., 5 лауреатів Держ. премії України у галузі н. і т.).

В Університеті навч. понад 7 тис. студентів. Протягом 1922-2009 тут підготовлено понад 65 тис. фахівців. Функціонували 3 спеціаліз. вчені ради із захисту доктор. і канд. дис. за 10-ма спеціальностями. Серед відомих науковців Університету — [А. Азарян](#), [Ю. Астаф'єв](#) (1973-85 — ректор), [М. Бережний](#), [П. Бересневич](#), [В. Бизов](#) (1985-2003 — ректор), [Ю. Вілкул](#) (2003-06 та 2010 — ректор), [Г. Губін](#), [М. Гумінський](#), [А. Давидкович](#), [В. Євтехов](#), [С. Жуков](#), [Ю. Капленко](#), [О. Лапшин](#), [Г. Малахов](#) (1951-72 — ректор), [В. Моркун](#), [В. Назаренко](#), [І. Паранько](#), [М. Правицький](#) (1936-51 — ректор), [Ю. Рудь](#), [В. Сидоренко](#), [М. Стариков](#), [А. Темченко](#) (2006-09 — ректор), [С. Толмачов](#), [В. Трегубов](#), [А. Турило](#), [Е. Файнштейн](#), [П. Федоренко](#), [О. Шапурін](#), [А. Шершньов](#).

Тут склалися наук. школи в галузі геології та мінералогії, з розробки родовищ корис. копалин та їх збагачення, маркшейдерії, з підзем. і гірн. будівництва, гірн. машинобудування, електромеханіки, енергозбереження, металургії та ін. Матеріально-тех. база: 4 гуртожитки, 65 аудиторій, 93 лаб., 12 навч. кабінетів, 12 читал. залів, 25 приміщень, обладнаних комплексами тех. засобів навчання та навч. телебачення, 7 кресляр. залів, 6 залів курс. і диплом. проектування, 6 спорт. залів; Палац молоді і студентів, профілакторій, пансіонат «Чароїт». При К. т. у. були засн. г. «Гірничий інженер», зб. наук. пр. «Разработка рудных месторождений» (1966), [«Геолого-мінералогічний вісник»](#) (1999) та [«Вісник Криворізького технічного університету»](#) (2003). Університет налагодив зв'язки в галузі гірництва з навч. закладами Великої Британії, Китаю, Німеччини, Польщі, Румунії, Франції.

[В. В. Стецкевич](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Криворізький технічний університет / В. В. Стецкевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-663>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).